

UNIVERSITETET
I OSLO

Systemfeil og logging

Basert på lysark laget av Hector Garcia-Molina

Oversatt og bearbeidet av Ragnar Normann

Integritet eller korrekthet av data

- Vi ønsker at data alltid skal være riktige og nøyaktige

Ansatt

Navn	Alder
Hansen	56
Lie	2489
Olsen	1

Integritets- eller konsistensregler

- Predikater som data må tilfredsstille
- Eksempler
  - X er nøkkel i relasjonen R
  - $X \rightarrow Y$ holder i R
  - $\text{Domain}(\text{farge}) = \{R(\text{ød}), G(\text{rønn}), B(\text{lå})\}$
  - Ingen ansatt får tjene mer enn det dobbelte av gjennomsnittslønnen

Definisjoner:

- Konsistent tilstand:
Tilfredsstiller alle integritetsregler
- Konsistent database:
Databasen er i en konsistent tilstand

Integritetsreglene (som vi virkelig håndhever) trenger ikke å uttrykke "den fulle sannhet"

Eksempel 1 Transaksjonsregler

- Hver gang lønnen oppdateres, gjelder at
$$\text{ny lønn} > \text{gammel lønn}$$
- Hver gang en konto-forekomst fjernes, gjelder at
$$\text{kontoens saldo} = 0$$

Merk:

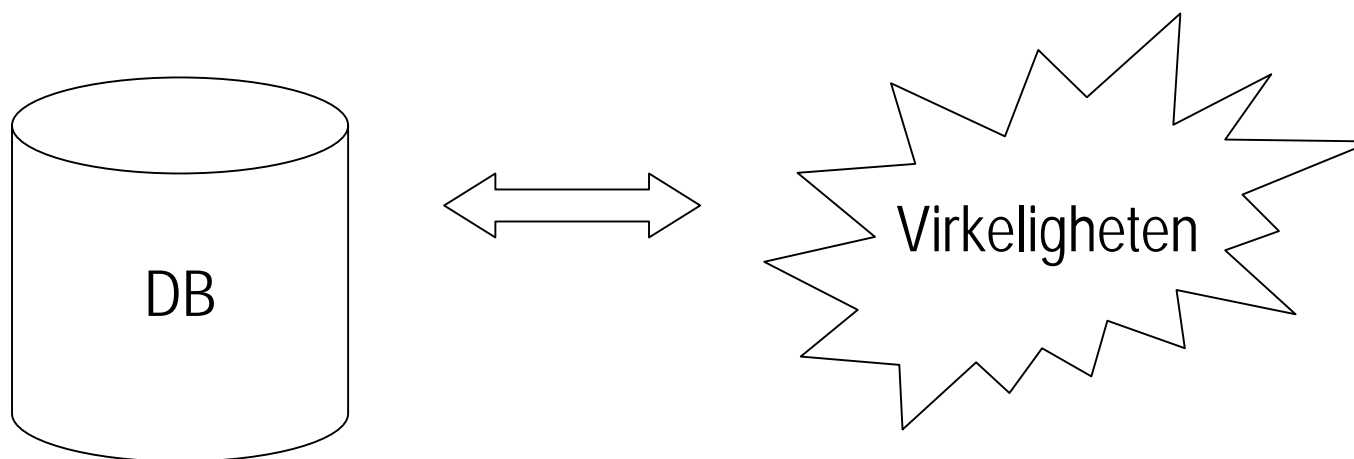
Det siste eksemplet kan vi "fikse" med enkle midler som å legge til et boolsk attributt:

Konto	Kto#	...	saldo	fjernet?
-------	------	-----	-------	----------

Integritetsreglene (som vi virkelig håndhever) trenger ikke å uttrykke "den fulle sannhet"

Eksempel 2

Databasen bør gjenspeile den virkelige verden

uansett, fortsett å bruke integritetsregler ...

Observasjon:

Databaser kan ikke alltid være konsistente

Eksempel: $a_1 + a_2 + \dots + a_n = \text{total}$ (*integritetsregel*)

Sett inn 1000 kroner på konto a_2 :

$$a_2 \leftarrow a_2 + 1000$$

$$\text{total} \leftarrow \text{total} + 1000$$

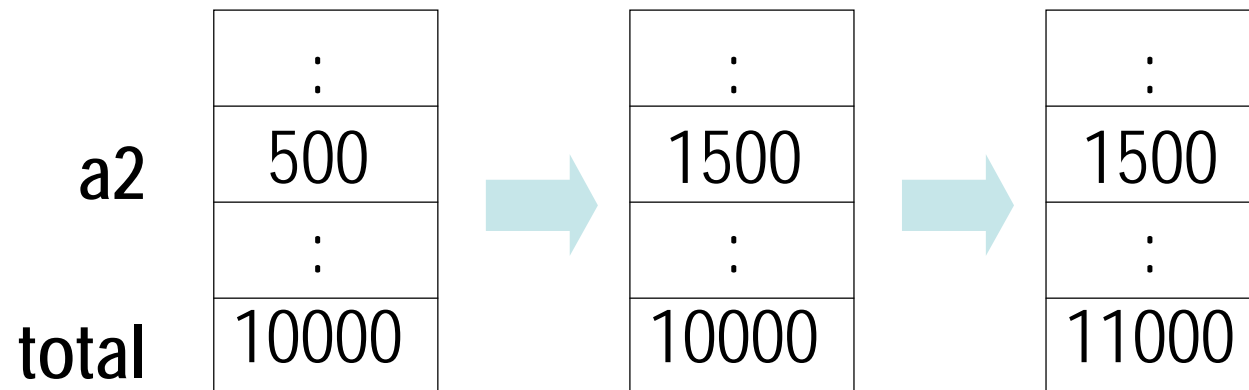
Integritetsregelen er midlertidig brutt

Eksempel: $a_1 + a_2 + \dots + a_n = \text{total}$ (*integritetsregel*)

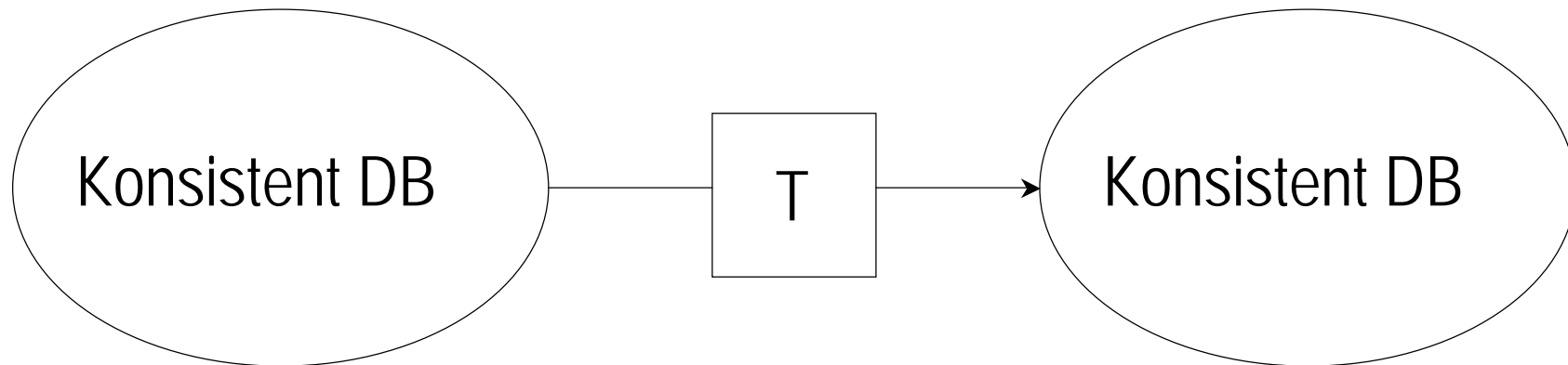
Sett inn 1000 kroner på a_2 : $a_2 \leftarrow a_2 + 1000$

$\text{total} \leftarrow \text{total} + 1000$

Transaksjoner

En *transaksjon* er en samling aksjoner som bevarer konsistens

- **Viktig antagelse**

Hvis T starter i en konsistent tilstand,
og T eksekverer alene,
så vil T avslutte med å etterlate
databasen i en konsistent tilstand

- Korrekthet (uformelt):
  - Hvis vi stopper å utføre transaksjoner,
etterlater vi DB i en konsistent tilstand
  - Alle transaksjoner opplever en konsistent
DB

Årsaker til inkonsistens og brudd på integritetsreglene

- Feil i en transaksjon
- Feil i DBMS
- Hardware-feil
  - F.eks.: Et diskkræsje endrer saldo på en konto
- Deling av data
  - F.eks.: T1: Øk lønnen til alle med tittel
“programmerer” med 4,5%
  - T2: Forandre Tove Hansens tittel fra
“programmerer” til “systemerer”

Viktige ting INF3100 ikke omfatter

- Hvordan å skrive/programmere feilfrie transaksjoner
- Hvordan å skrive/programmere et feilfritt DBMS
- Hvordan å kontrollere integritetsreglene i databaseskjemaet og rette opp brudd på dem

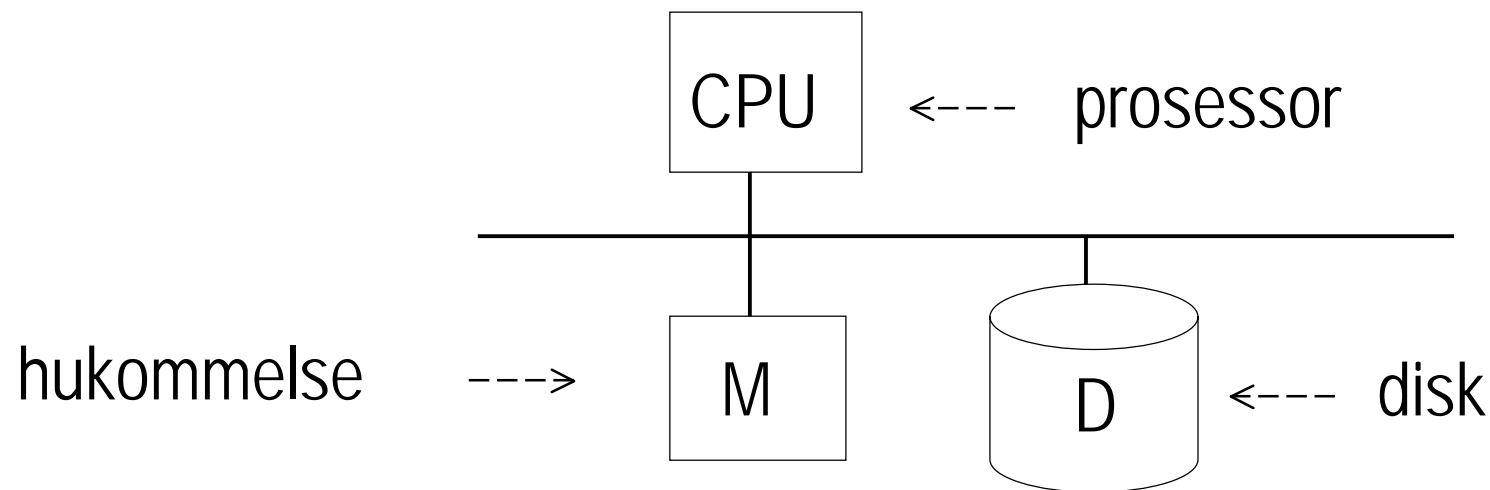
(Det betyr at de løsningene vi gir på håndtering av feilsituasjoner, ikke trenger å ta hensyn til hvilke integritetsregler som er definert i databaseskjemaet)

Gjenoppretting (Recovery)

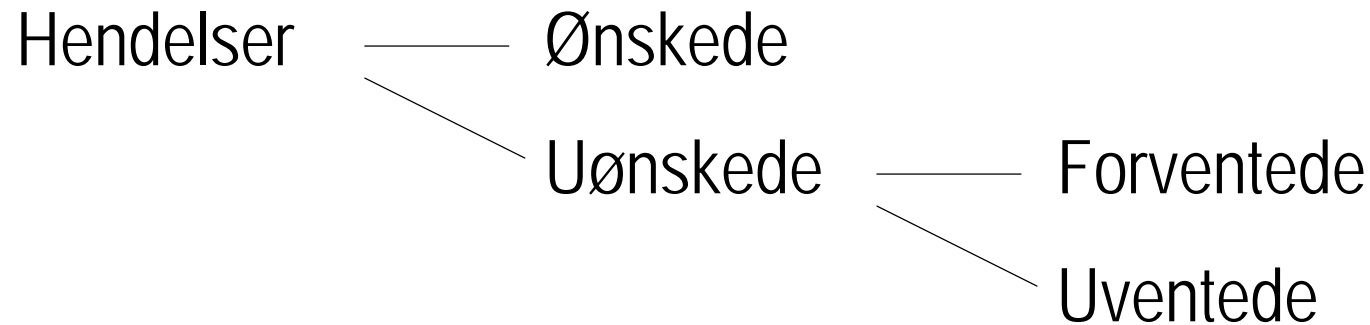
Første punkt på agendaen:

En modell for beskrivelse av feil

Del 1: Konfigurasjonsmodellen:

Klassifikasjon av hendelser

- Ønskede hendelser: Se produkthåndbøkene ...
- Forventede uønskede hendelser:
  - Systemkræsj: – tap av hukommelsen
  - CPUen stopper eller må resettes

==== det er det hele! =====

- Uventede uønskede hendelser: Alt annet!

Uventede uønskede hendelser: Alt annet!

Eksempler:

- Diskdata går tapt
- Hukommelsen går tapt uten at CPUen stopper
- CPUen tar kontroll over alle datamaskiner hos Viken Energinett, setter opp spenningen og brenner av alle strømledninger i Oslo og Akershus
- Kapittel 1 i “The Hitch Hiker’s Guide to the Galaxy” viser seg å ikke være Science Fiction likevel ....

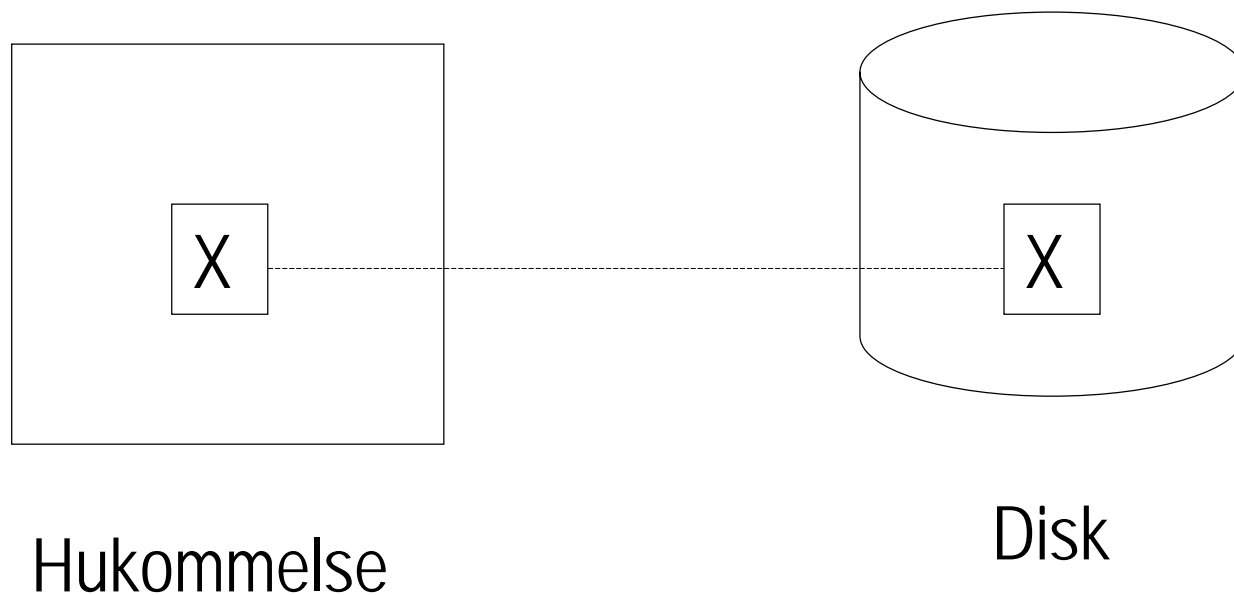
Et forslag til løsning

Strategi: Adder lavnivå kontroller og redundans for å øke sannsynligheten for at modellen holder

Eksempler: Replikert disk (stable store)
Paritetssjekk av hukommelsen
CPU-sjekker

Andre punkt på agendaen

- ***Lagringshierarkiet:***

Operasjoner

- Input(x): diskblokk med $x \rightarrow$ hukommelsen
- Read(x,v): utfør, om nødvendig, $\text{input}(x)$
 $v \leftarrow$ verdien av x i blokken
- Write(x,v): utfør, om nødvendig, $\text{input}(x)$
verdien av x i blokken $\leftarrow v$
- Output(x): hukommelsesblokk med $x \rightarrow$ disk

Ufullførte transaksjoner

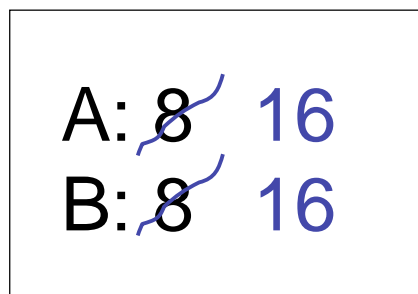
- Dette er hovedproblemet i transaksjonshåndtering
- Eksempel: Integritetsregel: $A = B$

$$\begin{array}{l} T1: \quad A \leftarrow A \times 2 \\ \quad \quad B \leftarrow B \times 2 \end{array}$$

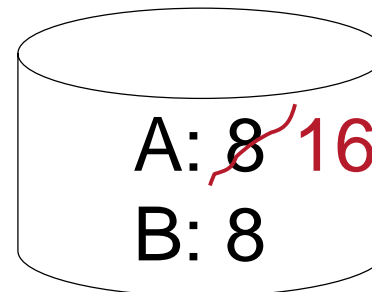
Ufullførte transaksjoner (forts.)

T1: Read(A,t); $t \leftarrow t \times 2$;
Write(A,t);
Read(B,t); $t \leftarrow t \times 2$;
Write(B,t);
Output(A);
Output(B);

feil!

hukommelse

disk

Atomisitet

- Transaksjoner må være **atomære**
- Dette gir oss bare to muligheter:
  - 1) Å utføre alle operasjonene i transaksjonen
  - eller
  - 2) Å ikke utføre noen av operasjonene i transaksjonen

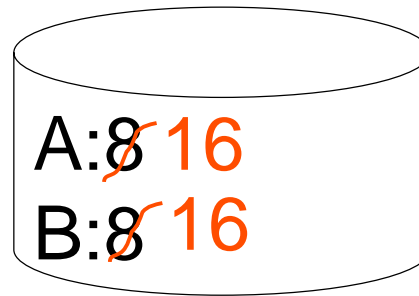
Undo-logging

T1: Read(A,t); $t \leftarrow t \times 2$;
Write(A,t);
Read(B,t); $t \leftarrow t \times 2$;
Write(B,t);
Output(A);
Output(B);

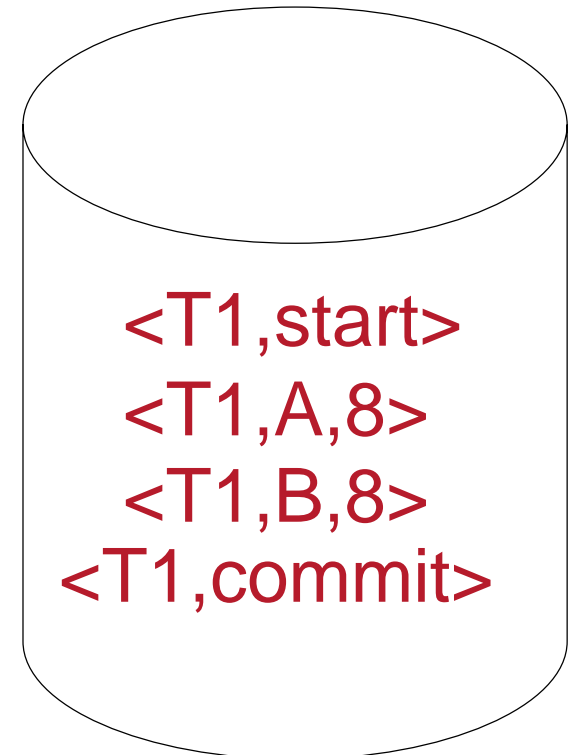
Invariant: $A = B$

hukommelse

disk

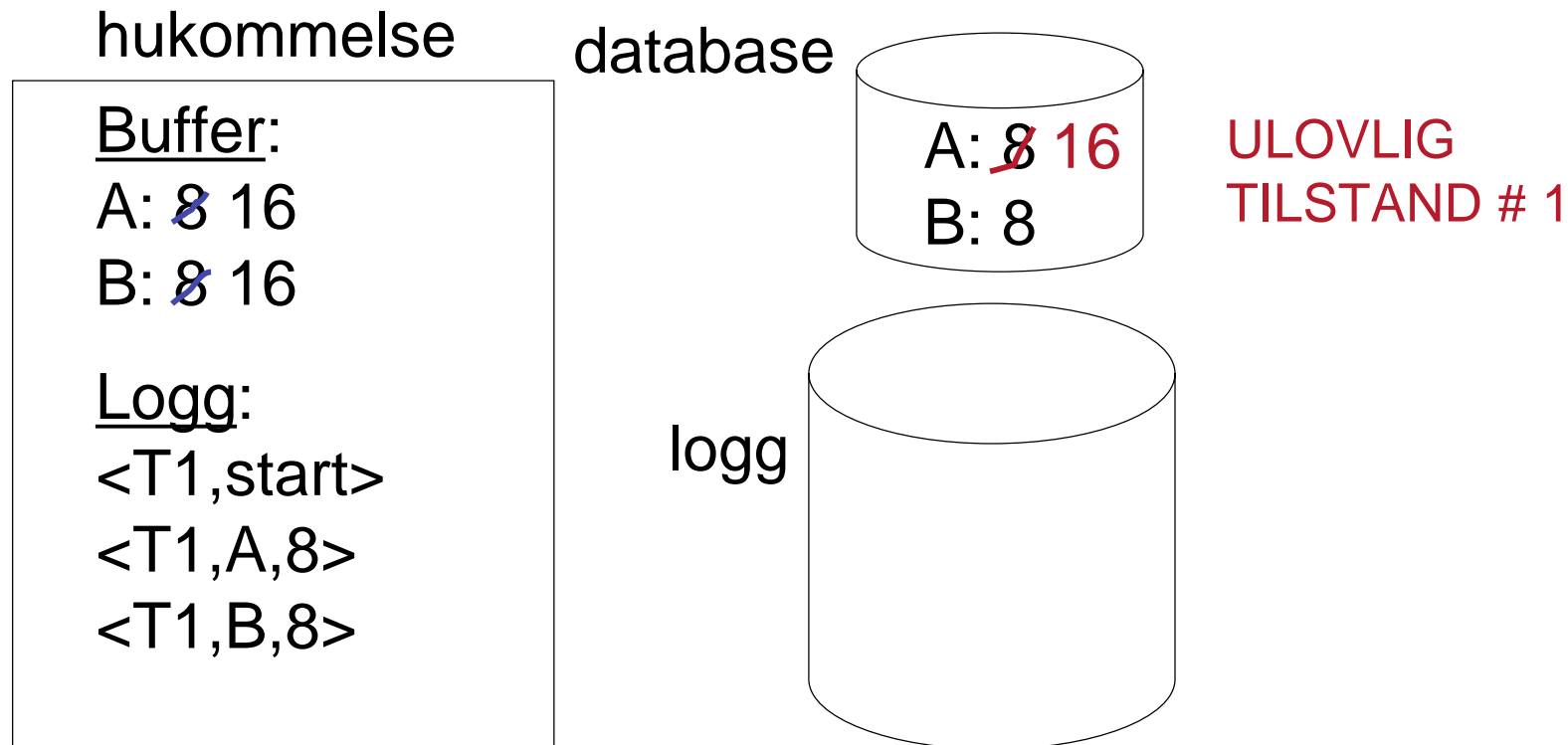

logg

Undo-logging (forts.)

En kompliserende faktor:

- Loggen skrives i hukommelsen *før* den skrives til disk
- Loggen skrives ikke til disk for hver enkeltoperasjon

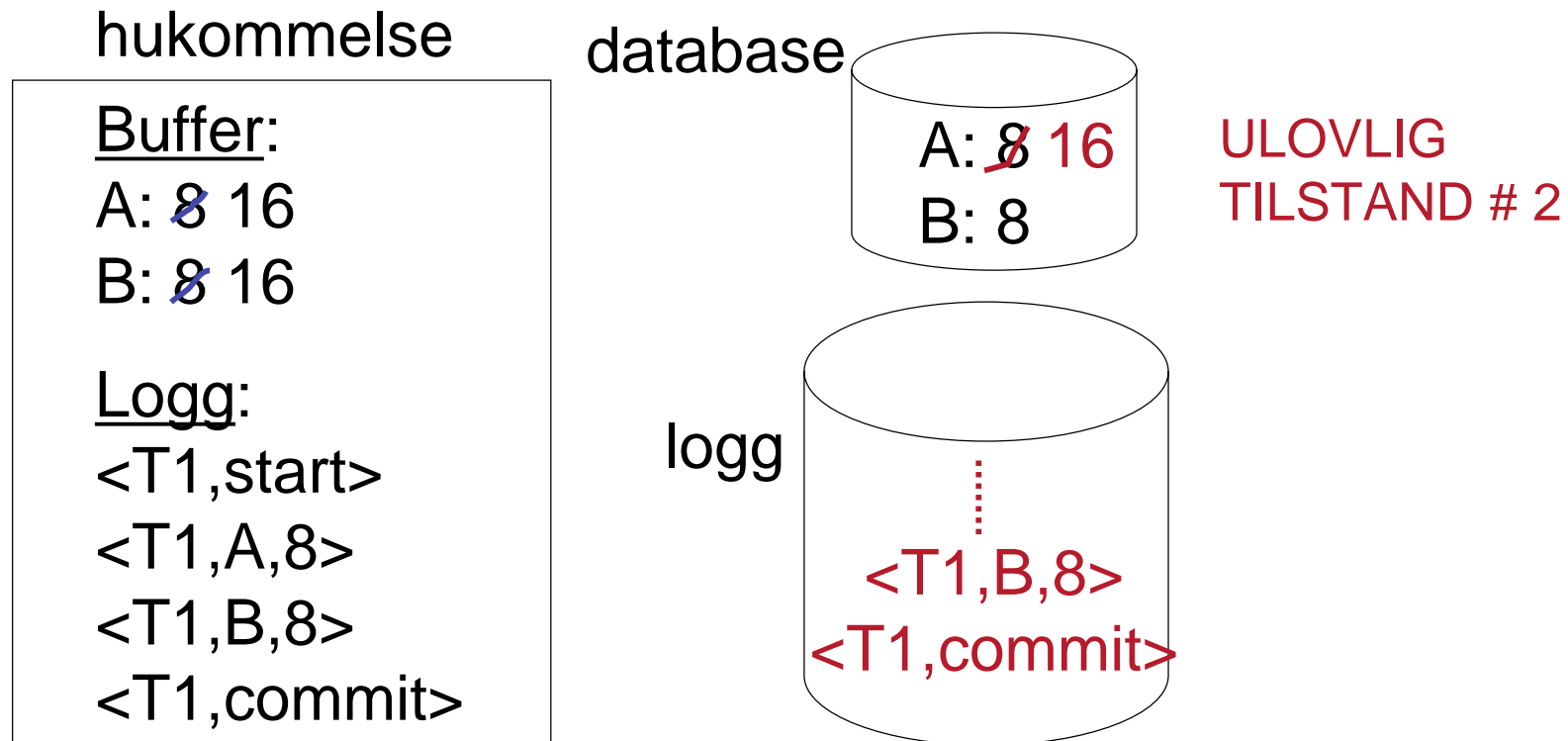

Undo-logging (forts.)

En kompliserende faktor:

- Loggen skrives i hukommelsen *før* den skrives til disk
- Loggen skrives ikke til disk for hver enkeltoperasjon

Undo-logging (forts.)

- Regler for undo-logging:
  - 1) For hver skriveoperasjon $\text{write}(X,v)$:
Skriv en linje i loggen som inneholder den gamle verdien av X
  - 2) Før X endres på disken, må alle logglinjer som gjelder X , være skrevet til disk
(Strategi: Skriv først til logg, så til disk)
  - 3) Før commit kan skrives i loggen, må alle skriveoperasjonene i transaksjonen være overført til disken
- Strategi: Alt må oppdateres før commit

Undo-logging (forts.)

- Algoritme for gjenoppretting :
  - 1) Sett S = mengden av transaksjoner T_i hvor $\langle T_i, \text{start} \rangle$, men hverken $\langle T_i, \text{commit} \rangle$ eller $\langle T_i, \text{abort} \rangle$ finnes i loggen
  - 2) Les loggen i bakvendt orden (fra sist til først). For hver $\langle T_i, X, v \rangle$ i loggen:
    - Hvis $T_i \in S$ så
      - write(X, v)
      - output(X)
  - 3) For hver $T_i \in S$:
    - Skriv $\langle T_i, \text{abort} \rangle$ i loggen

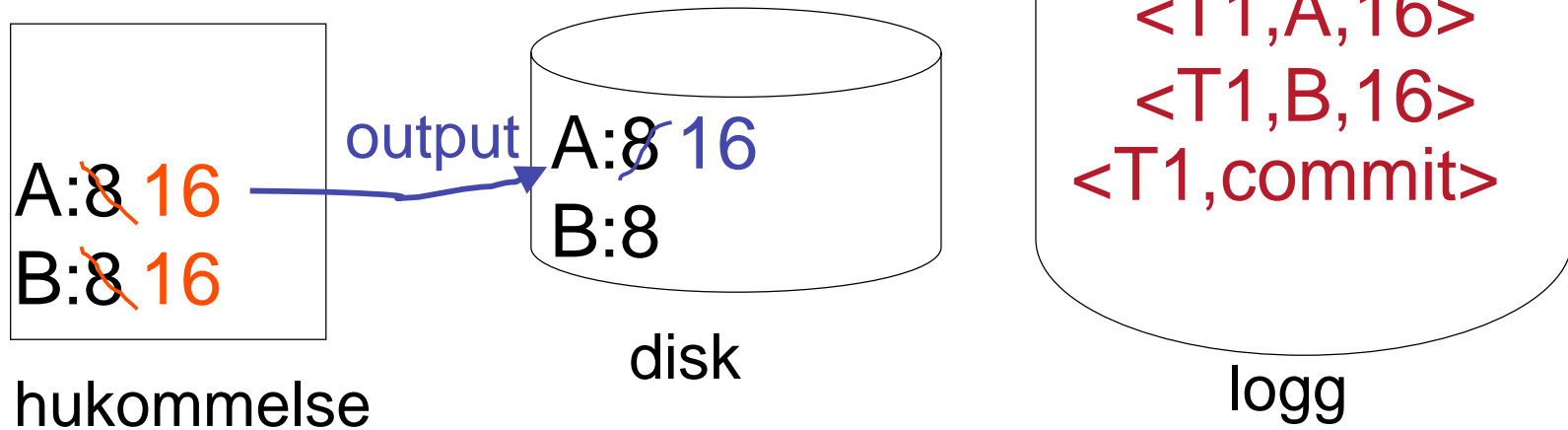
Undo-logging (forts.)

- Hva hvis det skjer en feil under gjenoppretting?
- Ikke noe problem!
Undo er idempotent
(Det betyr at å gjøre undo mange ganger gir samme resultat som å gjøre undo én gang)

Redo-logging

T1: Read(A,t); $t \leftarrow t \times 2$;
Write(A,t);
Read(B,t); $t \leftarrow t \times 2$;
Write(B,t);
Output(A);
Output(B);

Invariant: $A = B$

Redo-logging (forts.)

- Regler for redo-logging:
  - 1) For hver skriveoperasjon $\text{write}(X,v)$:
Skriv en linje i loggen som inneholder den nye verdien av X
  - 2) Flush loggen (dvs. skriv loggen til disk) ved commit
  - 3) Før X endres på disken, må alle logglinjer som gjelder X (inkludert commit), være skrevet til disk
- Strategi:
Skriv ikke til disk før loggen er ferdigskrevet

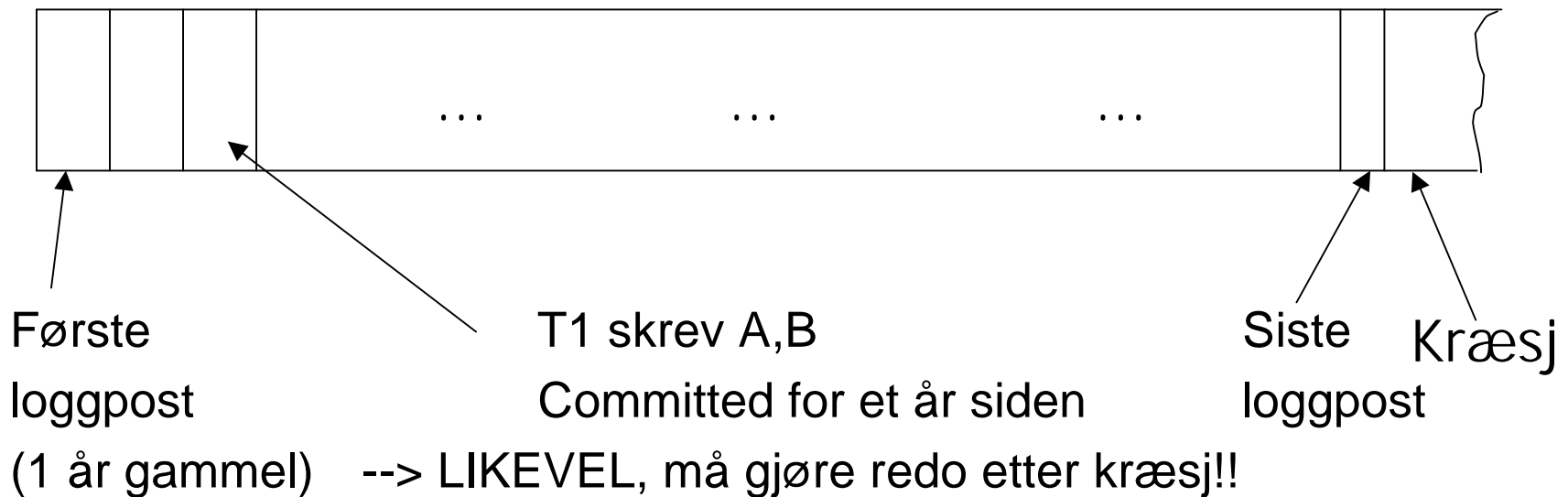
Redo-logging (forts.)

- Algoritme for gjenoppretting :
  - 1) Sett S = mengden av transaksjoner T_i hvor $\langle T_i, \text{commit} \rangle$ finnes i loggen
  - 2) Les loggen forlengs (fra først til sist).
For hver $\langle T_i, X, v \rangle$ i loggen:
    - Hvis $T_i \in S$ så
      - write(X, v)
      - output(X) ← ikke nødvendig

Redo-logging (forts.)

- Med tiden blir gjenoppretting en **TREG** prosess

Redo-logg:

Redo-logging (forts.)

Løsning: Sjekkpunkt (enkel versjon)

Utfør regelmessig:

- 1) Stans start av nye transaksjoner
- 2) Vent til alle transaksjoner har avsluttet
- 3) Skriv alle loggposter til disk (flush loggen)
- 4) Skriv alle buffere til disk (DB)
(behold dem i hukommelsen)
- 5) Skriv en sjekkpunkt-post til disk (i loggen)
- 6) Gjenoppta transaksjonsbehandlingen

Redo-logging (forts.)

Eksempel: Hva må gjøres ved gjenoppretting?

Redo-logg (disk):

⋮	<T1,A,16>	⋮	<T1,commit>	⋮	Checkpoint	⋮	<T2,B,17>	⋮	<T2,commit>	⋮	<T3,C,21>	<i>Kræsje</i>
---	-----------	---	-------------	---	------------	---	-----------	---	-------------	---	-----------	---------------

Undo- vs redo-logging

- Hovedproblemene med de to strategiene er:
- *Undo-logging:* Vi kan ikke holde en backup-DB oppdatert til enhver tid
- *Redo-logging:* Vi må holde alle oppdaterte blokker i hukommelsen helt til commit (og litt til)

Undo- vs redo-logging (forts.)

- Løsningen er: *Undo/redo-logging*
- For alle skriveoperasjoner skriver vi i loggen:
<T_i, X, ny X-verdi, gammel X-verdi>
- I en undo/redo-logg er X alltid en hel blokk (page)

(Det er for å unngå problemer som at A og B ligger i samme blokk og blir oppdatert av hver sin transaksjon, og så comitter den ene av transaksjonene.

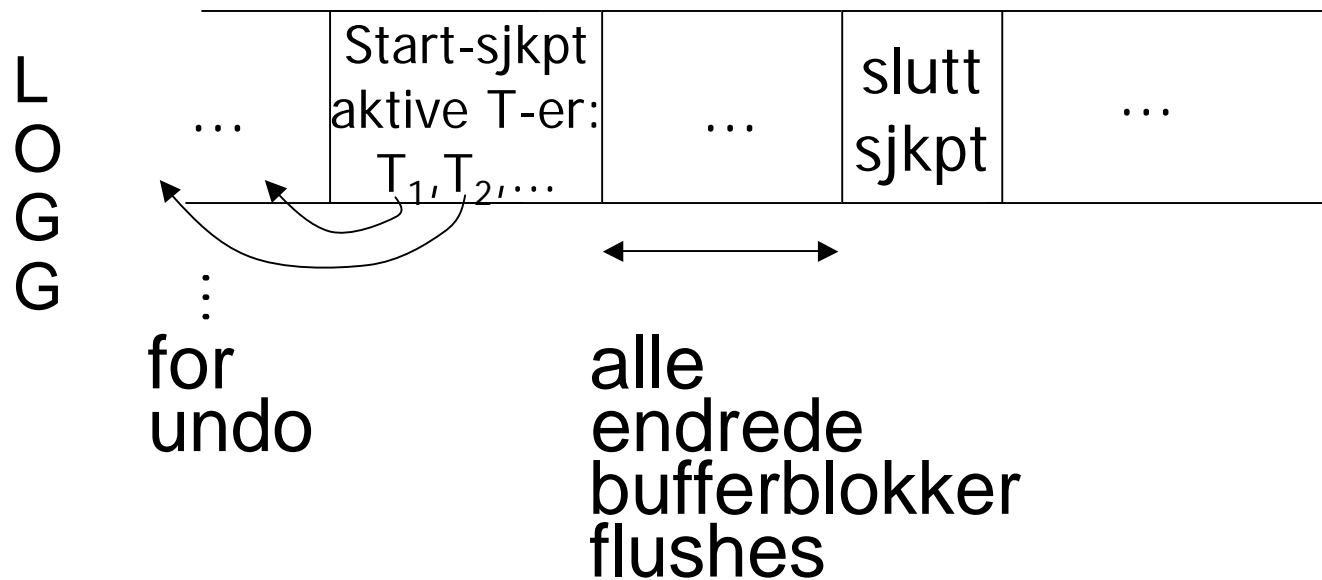
Da både skal og skal ikke blokken skrives til disk.)

Undo/redo-logging

- Regler for undo/redo-logging:
  - 1) Ingen skriveoperasjon $\text{write}(X,v)$ får utføres før transaksjonen vet at den ikke må abortere
  - 2) For hver $\text{write}(X,v)$ (der X er en blokk):
Skriv en linje (post) i loggen som inneholder både den gamle og den nye verdien av X
  - 3) Skriv loggposten til disk før X oppdateres i DB
  - 4) Flush loggen ved commit
- Merk: Blokken X kan skrives til disk både før og etter at transaksjonen committer.
De eneste kravene som må oppfylles før X skrives, er punkt 1 og 3 ovenfor

Ikke-passiviserende sjekkpunkt

Sjekkpunkt som ikke hindrer start av nye transaksjoner:

Sjekkpunktet er slutt når alle endrede bufferblokker er skrevet til disk. Loggen flushes både ved start og stopp

Ikke-passiviserende sjekkpunkt (forts.)

Eksempel: Hva gjøres ved gjenoppretting?

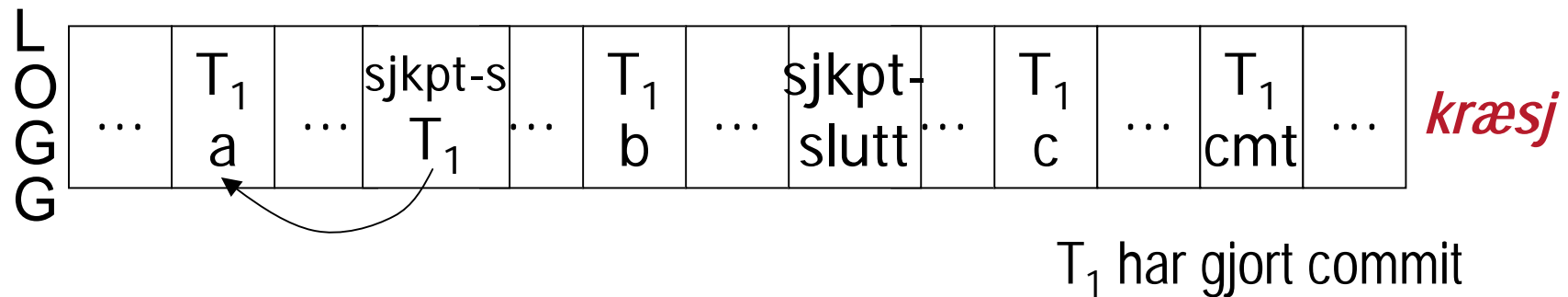

⊗ Undo T₁ (undo a,b)

Husk: Undo tas bakfra frem til starten av eldste ikke-comittede transaksjon

Ikke-passiviserende sjekkpunkt (forts.)

Eksempel: Hva gjøres ved gjenoppretting? (forts.)

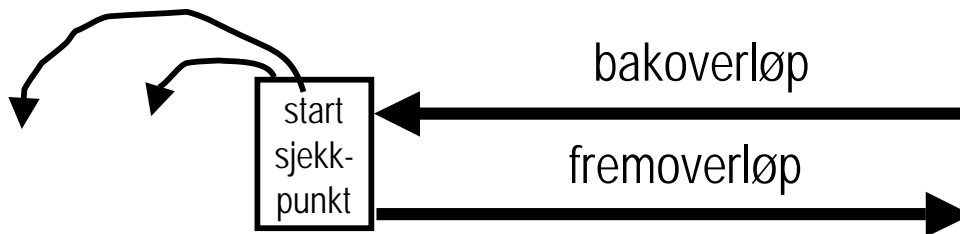
⊗ Redo T₁ (redo b,c)

Husk: Redo tas forfra fra siste sjekkpunkt-start

Undo/redo-gjenopprettingsprosessen

- Bakoverløp (fra loggslutt til siste start sjekkpunkt):
  - bygg opp en mengde S av committede transaksjoner
  - gjør Undo på alle operasjoner gjort av transaksjoner som ikke er i S
- Oppryddingsfase (foran siste start sjekkpunkt):
  - gjør Undo på resten av operasjonene gjort av de transaksjonene i sjekkpunktets aktiv-liste som ikke er i S
- Fremoverløp (fra siste start sjekkpunkt til loggslutt):
  - gjør Redo på operasjonene gjort av transaksjonene i S

Fysiske hendelser

Eksempel: Uttak av penger i en bankautomat

$$T_i = a_1 a_2 \dots a_k \dots a_n$$

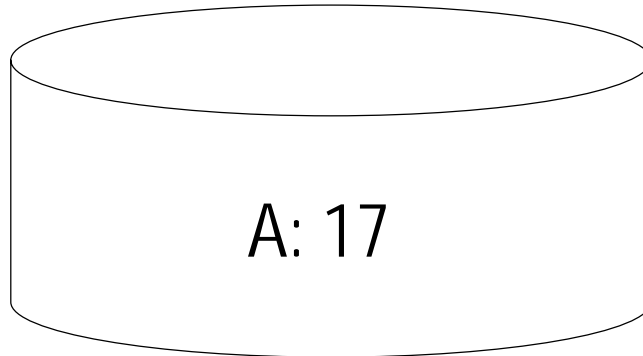
↓
kontantuttak

Løsning:

- 1) utfør fysiske operasjoner etter commit
- 2) prøv å gjøre fysiske operasjoner idempotente

Håndtering av fysiske feil

Eksempel: Diskkræsje eller lignende ødeleggelse av et permanent datalagringsmedium

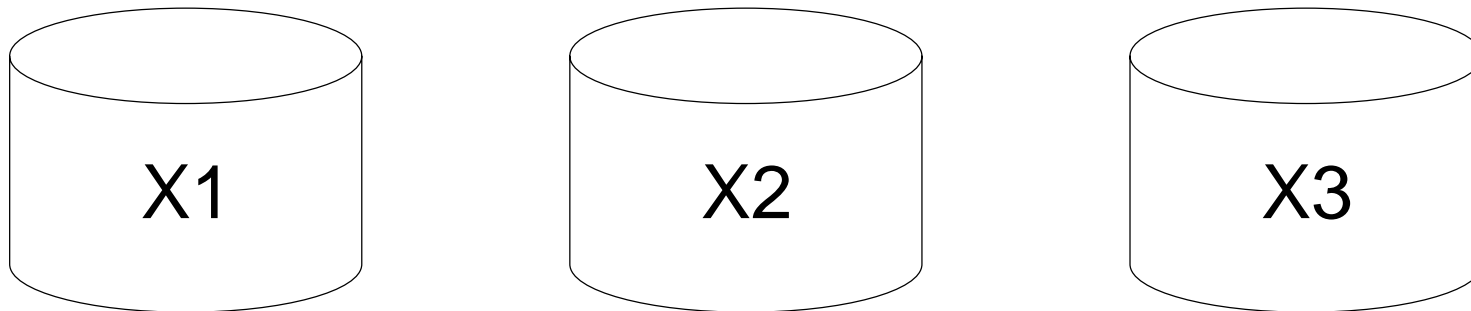

Løsning: Lag kopier av data!

Håndtering av fysiske feil (forts.)

Forslag 1: Fysisk trippel-lagring av alle data

- Ha tre kopier på hver sin disk
- Output(X) $\Rightarrow$ tre fysiske output(X)
- Input(X) $\Rightarrow$ tre fysiske input(X) + votering

Håndtering av fysiske feil (forts.)

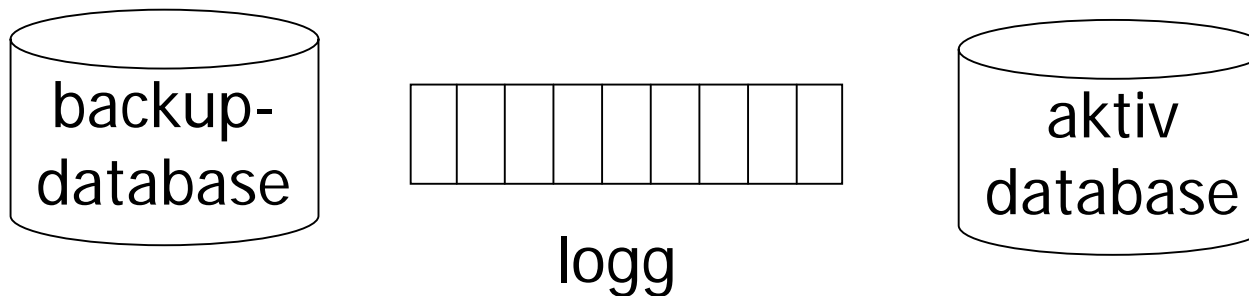
Forslag 2: Redundant skrijving, enkel lesning

- Ha N kopier på hver sin disk
- $\text{Output}(X) \Rightarrow N$ fysiske $\text{output}(X)$
- $\text{Input}(X) \Rightarrow$ en fysisk $\text{input}(X)$
  - hvis OK, ferdig
  - ellers, prøv en annen

Strategien forutsetter at korrupte data kan oppdages

Håndtering av fysiske feil (forts.)

Forslag 3: Dump av DB + logg

- Hvis den aktive databasen går tapt, så
  - kopier backupdatabasen til en ny aktiv database
  - bruk redo-dataene i loggen til å gjøre databasen up-to-date

Sletting av loggfilen

